

ახალი განვითარება

28.11-04.12.2019

№37 (871) გამოიცის 1998 წლიდან

www.akhaliganatleba.ge

2

**უმაღლესები 2020 წელს
ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე
მიღებას ელექტრონულად
გამოაცხადებენ**

ინფორმაციური სალომე პატარიძესთან

სალომე პატარიძე

**საქართველოში
მოსწავლეთა სწავლის
შედეგები უმჯობესდება,
თუმცა თანასწორობა
პრობლემად რჩება**

4

**თვითგამორკვევის
საუკათასო გზა**

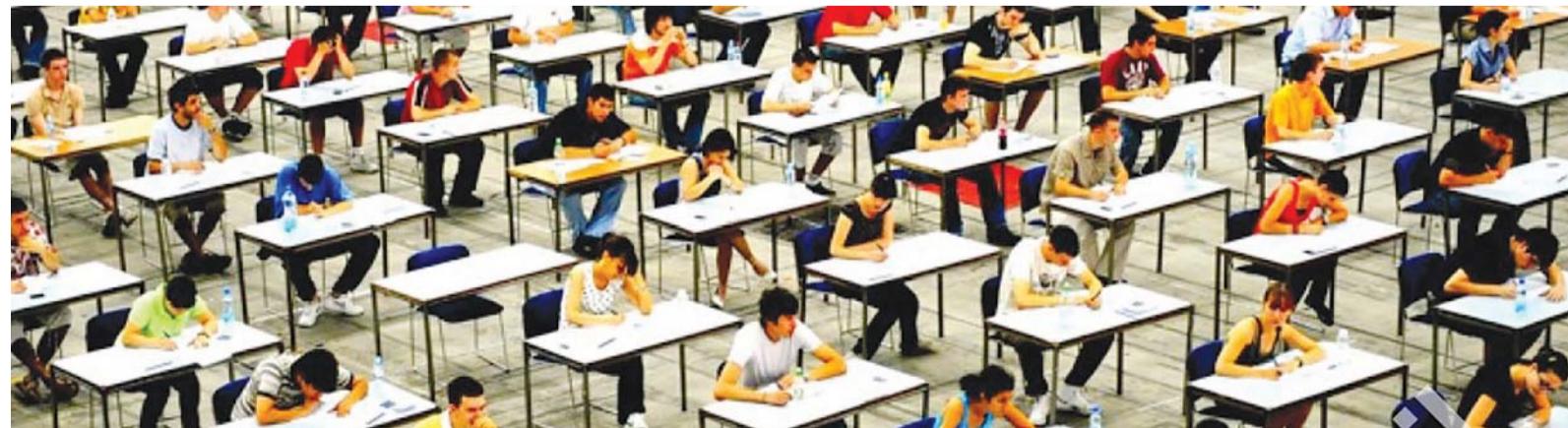

✓ მუხლის პირები საჭარ სკოლას სერვისი მიზანი აქვს – მოპოვოს პროფესიები საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი დაწესებულებების სტაციები ავტომაზისის გავლით.

2

**ცვლილება 2020 წლის ერთიანი ეროვნული
გამოცდების ისტორიისა და მათემატიკის დასტანციის დაცვითი მიზანი**

✓ ღია განვითარების მინისტრი კუმპუტერული ზოგადი: აბიკურენტუს გაღადახელად ჩატვრება, თუ ის უცხოური ენისა და მათემატიკის გამოცდებში ღააგრძება ამ საგნებისთვის განსაზღვრული მაქსიმალური ქედის 20%-ზე მეტს, ზოგადი ენაჲების გამოცდაში – 30%-ზე მეტს, ხორც ყველა სხვა საგანმანათლებლო ქედის 25%-ზე მეტს.

საქართველოში მოსწავლეთა სწავლის გელაგები უძვინდესობა, თუმცა თანასწორობა პრობლემად ჩხება

CPA ፳፻፲፭

19 ნოემბერს გაეროს ბავშვთა ფონდმა (UNICEF) და ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციამ (OECD) წარმოადგინეს „კვლევის „შეფასებები საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემაში“ ანგარიში, რომელიც საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის ძლიერ და სუსტ მხარეებს აფასებს, მათ შორის სააბიტურო საფეხურს, დაინტერესებულ მხარეთა პოზიციებს ასახავს და კონკრეტულ რეკომენდაციებს გვთავაზობს.

მიმოხილვის შედეგად გამოვლინდა, რომ უკანასკნელ პერიოდში, საქართველომ მნიშვნელოვანი პროგრესი განიცადა საგანმანათლებლო შედეგების თვალსაზრისით – 2009-დან 2015 წლამდე პერიოდში, საქართველოში, 15 წლის მოსახლეებმა გააუმჯობესეს სწავლა კითხვაში, მათემატიკასა და საბუნებრივების მეცნიერებებში თითქმის ერთი სრული კლასით – თუმცა, პროგრესი მოსახლეობის ყველა ჯგუფს თანაბრად არ შეეხო.

მაგალითად, განსხავავებული მაჩვენებლები აქვთ ქალაქისა და სოფლის მოსწავლეებს – ქალაქის მოსწავლეები უკეთესი მაჩვენებლებით უსწრებენ სოფელში მცხოვრებ თანატოლებს, სოციალურ-ეკონომიკურად პრივილეგირებული მოსწავლეები კი – სოციალურად დაუკველ თანატოლებს; ხოლო ის მოსწავლეები, რომელიც შინ ქართულად ლაპარაკობენ, უსწრებენ თანატოლებს, რომელთა მშობლიური ენა ქართული არ არის სამწუხაოდ, ეს უთანასწორობა მიღწევებში, 2009-2015 წლებში, კიდევ უფრო გაიზარდა.

ქართულენოვანმა მოსწავლეებმა საპუნქტო მეცნიერებლი მეცნიერებებში 419 ქულა მიიღეს, ხოლო იმ მოსწავლეებმა, რომლებიც შინ ქართულად არ ლაპარაკობენ – 359 ქულა. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყნის მოსწავლეთა თითქმის ნახევარი საბაზისო ნიშნულს ვერ გასცდა, ეს ზღვარი ეთნიკურად აზერბაიჯანელ მოსწავლეთა თითქმის 90%-მა ვერ გადალახა. მე-3 დონეს კი ეთნიკურად აზერბაიჯანელმა ვერც ერთმა მოსწავლე ვერ მიაღწია. პროფესიული განათლების დაწესებულებების სტუდენტებმა თითქმის 90 ქულით ნაკლები მიიღეს ზოგადი განათლების პროგრამებში თანატილებთან შედარებით, რაც, დაახლოებით, სკოლაში სწავლის სამ ნელს უტოლდება.“ – ვკითხულობ თუ ეს შედეგი ისე განვითარებული ანუარში.

კვლევაში მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობს ჩვენს ქვეყანაში მოსწავლეთა შეფასებას, რომელიც, ძირითადად, მხოლოდ ნიშნების დასაწერად გამოიყენება და არა სხავლის გაუმჯობესებაში მათ დასახმარებლად. „ჯერ კიდევ, მოსწავლეთა მიღწევებისა და სწავლის გაუმჯობესებისათვის, განმავითარებელი შეფასება პედაგოგიური პრაქტიკის მთავარი აქცენტი არ არის, მასწავლებლები არ იყენებენ შეფასების მრავალფეროვან ტექნიკებს და უპირატესობას ანიჭებენ მოსწავლეთა შეფასებას, ძირითადად, მრავალბასუხიანი ტესტებით, რომლებიც უნარების ფართო სპეცირს არ აფასებს.“

სახელდება რამდენიმე ფუქტორი, რომელმაც ხელი შეუშალა
საქართველოში მოსწავლეთა შეფასების მეტი საგანმანათლებლო
ლირებულების მქონე სავარჯიშოდ ქცევას: „პირველი, შეფა-
სების შესახებ ცნობიერების ამაღლებისაკენ მიმართული ძალის-
ხმევის მიუხედავად, ძალის გამოყენები და საზოგადოება კელად

ამახვილებს ყურადღებას ნიშნებზე, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ნიშნები ზუსტად ვერ ასახავს იმას, თუ რა იცის მოსწავლემ და რისი ვაკეთება შეუძლია. შეფასების ასეთი გაგება იკვეთება დამრიგბებლით შეფასების პრაქტიკებში. მასწავლებლები არ იყენებენ შეფასების მრავალუროვან მოდელებს და უპირატესობას ანიჭებენ, მეტწილად, მრავალბასუხიანი ტესტების საშუალებით შეფასებას და არ აფასებენ უნარების ფართო სპექტრს. ამასთანავე, საქართველოს საგამოცდო სისტემა ზრდის იმ კომპინირებულ ზენოლას, რომელსაც მასწავლებლები და მოსწავლეები განიცდიან. უკანასკნელ პერიოდამდე სკოლის დასამათავრუბლად მოსწავლეებს, საშუალო განათლების საფეხურის ბოლო ორ კლასში, 12 საგანმი უნივერსიტეტის ჩაბარება, უმაღლესი განათლების დაწესებულებაში ჩასარიცხად, საჭირო იყო ცალკეული ტესტის ჩაბარება თითქმის ყველა იმავე საგანმი. ამ გამოცდებისთვის განასკუთრებული ყურადღების მინიჭებამ მოსწავლეები და სტუდენტები აიძულა, ვინწროდ ფოკუსირდნენ გამოცდებისთვის მზადებაზე, ხშირად მოსწავლის ინდივიდუალური სასწავლო საჭიროებების უფლებელყოფის ხარჯზე.“

განმავითარებელი შეფასება პედაგოგიური პრაქტიკის ძალითად აქცენტიად რომ იქცეს, ანგარიშის ავტორებს მიაჩნიათ, რომ ქვეყნის განათლების სისტემამ ახალი ეტაპობრივი სასწავლო გეგმა უნდა გამოიყენოს, როგორც პოლიტიკური ბერკეტი, მის დასაწერგად. სასწავლო გეგმის მასალები მკაფიო მითითებებს უნდა იძლეოდეს, მოსწავლეთა შეფასებისას, განმავითარებელი მიდგომების გამოყენების შესახებ, მათ შორის, რა ტიპის პირი ინსტრუმენტებს გამოყენება, შეუძლია მასწავლებელს, როგორ მშეცეს უკუკავშირი და როგორ გამოიყენოს შედეგებს.

სწავლების ინდიკირდულურ საჭიროებებზე მორგებისთვის.
ამის გარდა, მოსწავლეთა შეფასების რეფორმები წარმატებული რომ იყოს, ძალისხმევა უზრდა მივმართოთ შეფასების შესახებ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებისკენ — ყველაზე უნდა გააცხობოიროს განხავითარებელი შეფასების, შინაარსიანი უკუკავირისისა და შეფასების სწავლისთვის გამოყენების საგანმანათლებლო მნიშვნელობას.

მათვე რეკომენდაციით, უნდა დამტკიცდეს მასწავლებელთა დაილოგის შემდგომი სტანდარტი და გამოყენებული იქნება, როგორც სამიზნე იმ ცოდნის გასაძლიერებლად, რომელიც მასწავლებლობის კანდიდატებმა. შეიძინეს მოსწავლეთა შეფასების შესახებ, მასწავლებლთა საწყისი განათლების დროს. სკოლებში მასწავლებლებს უნდა მიეცეთ დრო ერთმანეთზე დაკვირვებისა და იმის შესახებ დისკუსიებისთვის, როგორ განხორციელდეს მოსწავლების შეფასება. ტექნოლოგიები შეიძლება სასარგებლო იყოს ამ მიზნის მიღწევაში, განსაკუთრებით იმ მასწავლებლებისთვის, რომლებიც უფრო მცირე სკოლებში მუშაობენ, სადაც შიდა კადრი ხალცებია. ასევე, აუცილებლად უნდა შემუშავდეს შეფასების მეტი ისეთი რესურსი, როგორიცაა სანიმუშო ტესტები და ნიშნების დანერის მითითებები, რომლებიც მასწავლებლისთვის ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს, ონლაინმონაცემთა ბაზის საშუალებით.

ისეთი მოსახლეების მომზადებას კი, რომლებიც კონკურენტუნარიანები იქნებიან 21-ე საუკუნის ეკონომიკაში, სტირდება მასახლებლები, რომელთაც აქვთ შესაბამისი ცოდნა, უნარები და მოტივაცია, რომ გააგრძელონ კვალიფიკაციის ამაღლება. კვლევის მიხედვით, საქართველოში პედაგოგების დიდი ნაწილი ნაელებად მონაცილეობს პროფესიულ განვითარებაში, ვიდრე OECD-ის სხვა ქვეყნებში. PISA 2015-ის მონაცემები გვიჩვენებს, რომ განათლების დაწყებითი საფეხურის მასახლებელთა თითქმის 30%-ს და საშუალო საფეხურის პედაგოგთა 30%-ს რაომედ სახის დაწყებითი მომზადება არ გაუვლია, OECD-ის ქვეყნებისა გან განსხვავებით, რომელებშიც, ფაქტობრივად, ყველა პრაქტიკოსი მასახლებლივ გათას საწყის მომზადებას.

ა ანგარიში აქცენტს იმაზეც აკეთებს, რომ საქართველოში ავტომობილის მიზნები არ აფასებს განათლების ხარისხს და არ ითვალისწინებს სკოლის ისეთ მიღწეულებს, რომელიცაა მოსწავლეთა შენარჩუნება და შეფასების შედეგები, ავტომობიზაციის მიზანი სკოლის ეროვნულ სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა. ამჯერად, ავტომობიზაცია ქვეყნის 225 კერძო სკოლაზე გავრცელდა. საქართველოს თავდაპირველი გეგმა გულისხმობდა 2021 წლამდე საჯარო სკოლების ავტომობიზაციას. თუმცა, როგორც სამინისტრომ განაცხადა, ყველა საჯარო სკოლის ავტომობიზაცია 2021 წლისათვის ვერ მოხდება, ვინაიდან ეს

A black and white photograph capturing a moment in a classroom. A young girl with dark hair tied back is the central figure, seated at a desk and looking towards the front of the room with a thoughtful expression. Her right arm is raised, holding a small object, possibly a pen or a piece of chalk, which she is pointing towards the teacher or a whiteboard. She is wearing a light-colored, horizontally striped shirt underneath a dark grey cardigan. In the background, other students are visible, some looking towards the front of the class. The setting appears to be a traditional classroom with wooden desks and chairs. A large window on the right side of the frame lets in natural light, illuminating the scene. A potted plant sits on a ledge near the window.

შემოთავაზებული რეკომენდაციების მიხედვით, განათლებაში შეფასების სისტემა უნდა განვითარდეს იმისთვის, რომ გამოავლინოს დაბალი და უთანასწორო მიღწევების სფეროები და ეს გამოწვევები მანამ გადაჭრას, ვიდრე ფქსვებს გაიდგამს. კერძოდ, მოსწავლეთა შეფასებამ უფრო ზუსტად უნდა განსაზღვროს მათი მიღწევები, მასწავლებლებმა მომზადება უნდა გაიარონ მოსწავლების უკეთ მხარდაჭერისთვის და სკოლებს მეტი ყურადღება უნდა მიექცეთ წარმატების მისაღწევად მოსწავლების დასახმარებლად. სწავლების ხარისხის გაუმჯობესება შესაძლებელია პედაგოგთა პროფესიული განვითარების მხარდაჭერით, მათი კარიერის მანძილზე.

რეკომენდაციები ყურადღებაა გამახვილებული, ასევე, ერთი გამოცდის მოდელის მომზადების საჭიროებაზე, რომელშიც ერთი ტესტის საშუალებით მოხდება განათლების საშუალო საფეხურის დასრულების დადასტურება და მოსწავლეთა შერჩევა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ჩასარიცხად. კვლევის ავტორების ჩრევაა, შემუშავდეს და რეგულარულად განხორციელდეს სკოლის შეფასების ყოვლისმომცველი ჩარჩო იმისათვის, რომ სისტემას სკოლების მონიტორინგი-სა და მათი შედეგების განმავითარებელ შედეგებთან დაკავშირდების შესაძლებლობა მიღწეს.

❖ ❖ ❖

ადგილობრივი და საერთაშორისო სპეციალისტები, დარგის მკაფეობრები და განათლების სფეროში პოლიტიკის შემქმნელები, 2018-2019 წლებში, საქართველოში ზოგადი განათლების მიმართულებით არსებული ვითარების შეფასებაზე მუშაობდნენ, ასევე, საჭირო ინიციატივებისა და საქმიანობების შესახებ რეკომენდაციების შემუშავებაზე.

პროფესიული განათლება

თვითგამოჩვევის საუკათხეო გზა

ანა ფირცხალაიშვილი

ცივი და წვიმიანი დღის მიუხედავად მუხრანის პირველი საჯარო სკოლის ეზოში ხალხმრავლობა. მასპინძლები – სკოლის დირექტორი სოფიო კუბლაშვილი, რესურსცენტრის უფროსი ბექა იორდანიშვილი, პედაგოგები, მოსწავლები მათ მიერ განხორციელებულ პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამასა ნარულდებოდა. სტუმრებს განათლების სამინისტროდან და პროექტის მონაცილე მხარეების ნარმომადგენლებს; აქ არის იდეისა ვატორიც – ამავე სკოლის კურსდამთავრებული, ამგამად ემიგრანტი, ელგუჯა ზარდიაშვილი, საქველმოქმედო ფონდის „პატრიოტი – გაერთიანებული საქართველოს“ დამაარსებელი და ხელმძღვანელი. ინიციატივის არსი ისაა, რომ მხარი დაუჭიროს საგანმანათლებლო დაწესებულების განვითარებას პროფესიული განათლების დაწესებულების მიმართულებით, რაც სარულად ეხმიანება ქვეყნის პროფესიული განათლების სტრატეგიას.

კარგ იდეას რამდენიმე მხარდამჭერი გამოყენდა. მთავარი და გადამწყვეტი როლი გაეროს განვითარების პროგრამას ეკუთვნის, რომელმაც 28000 ლარით დააფინანსა პროექტი. საქველმოქმედო ფონდმა კი 2000 ლარზე მეტი გაიღო. იდეის განხორციელებაში გადამწყვეტი როლი შეასრულა (სკოლას-თან ერთად) გორის კოლეჯმა „განთიადი“, რომელსაც აგრძარ-რული მიმართულებით, საკმაოდ დიდი გამოცდილება აქვს. მისი დირექტორი და მოადგილე – **ანა დათუაშვილი** და **კახა ბერიძე** კახიაშვილი, ბუნებრივია, სწრებოდნენ პროგრამის წარ-დგენას. სწორედ ბატონი კახაბერის უშუალო რეკომენდაცი-ით გაშენდა სკოლის ეზოში ხეხილის (მსხალი, ვაშლი, ატამი-ბალი) ხეივანი, რომლის ადგილზე გაუვალი ჯაგნარი ყოფი-ლა. განმეობითაც განმინდეს და ბალიც თავად გააშენეს. იმ დღესაც, უნიფორმაში გამოწყობილები, დეკორატიული მცე-

ნარევით ალამაზებდნენ ახლად გაშენებული ბალის კიდევებს.
აბდათ ძალიან ცოტა ვინმეტ თუ იცის, რომ ამდაგვარი
პროექტი საქართველოს 500-ზე მეტ სკოლაში უკვე განხორციელდა. ეს იმას ნიშანს, რომ ამ სკოლების მოსწავლებისთვის ხელმისაწვდომია პროფესიული განათლების იმიმართულებები, რომლებიც მათ რეგიონისთვის და ზოგადად, შრომით ბაზარზეა მოთხოვნადი. განათლების სამინისტროს პროფესიული განათლების განვითარების დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე თამარ სამხარაძე ამბობს, რომ „სკოლის სივრცეში ამგვარი გარემოს მოწყობის მთავარი მიზანი მოსწავლეთა თვითგამორჩევაა. ისინი აქ, თავიანთი ძირითადი საქმიანობის პარალელურად, უცნობიან, რა პროფესიები არსებობს ამა თუ იმ სფეროში, აქევე ეძღვეათ საშუალება პრატიკულად შექმნა მათ, ე.წ. კეთებით სწავლება ხომ საკუთარი ინტერესებისა და უნარების გამორჩევა-გაანალიზების საუკეთესო საშუალებაა, რაც, საბოლოოდ, გავლენას იქნიებს ახალგაზრდების პროფესიულ არჩევანზე. ამ ეტაპზე ესაა არაფორმის დაკვირვება.

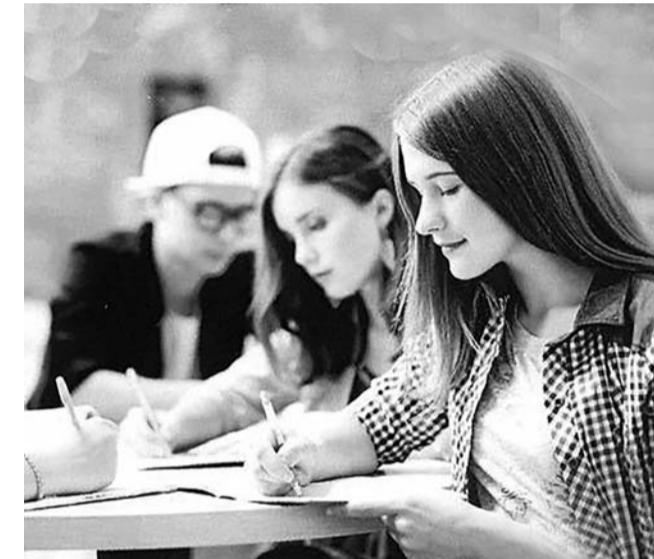
რო განათლება, ანუ ეროვნული სასწავლო კურიკულუმის მიღება აქტივობა – VII-IX კლასებისთვის საპროფორიენტაციო ხასიათის, ხოლო X-XII კლასებში – პროფესიის შესწავლის. „ან კონკრეტულ შემთხვევაში, მუხრანის სკოლისთვის გორის კოლეჯი „განთიადი“ იყო როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული სამუშაოების მხრივ დამხმარეც და კონსულტაციონულიც.

მუხრანის პირველი საჯარო სკოლისთვის ეს ერთჯერადი პროექტი არ არის, პროფესიული პროგრამების დანერგვისა თვალსაზრისით. სკოლას უფრო სერიოზული მიზანი აქვს – მოიცოვოს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი დაწესებულების სტატუსი ავტორიზაციის გავლით. ამისთვის აუცილებელია მოამზადოს სტანდარტების შესაბამისი პროგრამული, მატერიალური, ადამიანური, ფინანსური რესურსები. ამ პროცესისთვის კი, ძალიან მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა, რეგიონში, აგრარული მიმართულებით პროფესიულ განათლებაში გამოცდილების მქონე პროფესიული კოლეჯი „განთიადი“. პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი ტრენინგების ციკლი მოიცავს ყველა თემას და აქტივობას, რაც ავტორიზაციის პროცესისთვის მოამზადებს სკოლის დირექციას, ადმინისტრაციას და პროფესიულ მასწავლებლებს, ჩაერთვება ფერმერთა ასოციაციაც. ორივე საგანმანათლებლო დაწესებულებას პარტნიორობას გაუწევს ფონდი „პატრიოტი – გაერთიანებული საქართველო“.

პროგრამის ნარდგინების მონაცილე იყო განთვლების მანისტრის ახლად დაწინშეული მოადგილე თამარ ქიტაშვილი. რომლისათვისაც ეს პირველი ორნისძიება აღმოჩნდა ამ პოსტზე. სახელმწიფოს მხარდაჭერას ასეთი სერიოზული პროგრამის განხორციელებისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს და ქალბატონმა თამარმაც სწორედ ეს მხარდაჭერა აღუთქვას სკოლას, მაღლობა გადაუხადა ყველა მონაცილე მხარეს. გულახდილი სუბარი მასსა და მოსწავლებს შორის სკოლის შენობაში გაგრძელდა. მოსწავლებმა გულახდილად უპასუხეს მინისტრის მოადგილის შეკითხვებს. ითქვა, რომ მათვის ძალიან საინტერესო იყო ხელისა ბაზის გაშენებაში ასე აქტიურად ჩართოვა, ბევრი რამ ისწავლეს და იყენებონ კიდეც მიღებულ ცოდნის საუკუთარ შეურნეობაში. ქალბატონი თამარის შეკითხვაზე, კვლავაც ჩართვებიან თუ არა მსგავს პროგრამაში, უპასუხეს, რომ აუცილებლად ჩაერთვებიან. აღმოჩნდა, რომ ახალგაზრდების ნაილს კულინარია ანტერესებს, ნანილი ფოტოსაქმეს შეინაცვლიდა, ითქვა ისიც, რომ თუ უფრო მრავალფროვანი იქნება შემოთავაზება, პროფესიის არჩევაც გაუადვილდებათ.

❖ ❖ ❖

მუხრანის პირველი საჯარო სკოლა წიკო ბაგრატიონის
(ბურის) სახელობისაა, ეზოში ახლაც დგას სარქსტავრაციოდ
გამზადებული სასახლე, რომლის ირგვლივაც საქმაოდ დიდი

ფართობია იმისათვის, რომ შეთავაზებები უფრო მრავალებები როგორც გახდეს. ჯერჯერობით, გეგმაში მხოლოდ აგრძარული მიმართულებაა და მეხილეობის გარდა, შესაძლოა, სკოლამ მებოსტნეობისა და მებალეობის პროგრამები დაიმატოს. თუ იმის მიხედვით ვიმსჯელებთ, რაც უკვე მუქჩრანში შეძლეს, სრულიად რეალურია, ვივარაუდოთ, რომ მომავალში ორი სხვადასხვა ტიპის საგანმანათლებო დაწესებულებებს მსგავსი თანამშრომლობა სხვა რეგიონშიც და ბევრ პროგრამაზე განხორციელდება.

ასალი აგენტი

სახალხო დამცველის რეკომენდაციები

სახალხო დამცველმა, **ნინო ლომჯარიამ** კუარლისა და ონის მუზიკიპალიტეტების მერძებს, სოფელ თივესა და სოფელ გლორიაში მცხოვრებ ბავშვებისთვის, სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების ხელმისაწვდომობისა და საბავშვო ბალით უზრუნველყოფის რეკომენდაციებით მიმართა.

ეთნიკურო უმცირესობით დასახლებულ სოფელ თივში არ ფუნქციონირებს საბავშვო ბაგა-ბალი. მოსახლეობა ითხოვს ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულების გახსნას, სადაც ბავშვები სახელმწიფო ენასაც შეისწავლიან და სასწავლო-სააღმზრდელო მომსახურებასაც მიიღებენ.

სოფელ თივის საჯარო სკოლის ბაზაზე გახსნილია სკოლამდელი აღზრდის ცენტრი, სადაც 12 ბავშვი ირიცხება ცენტრის მომსახურებით სარგებლობები სასკოლო მზაობის პროგრამის შესწავლის მსურველი ბავშვები, ძირითადად, 5-6 წლის ასაკის. მოკვლევისას დადგინდა, რომ სოფელში მოქმედი სკოლამდელი განთლების მოსამზადებელი ალტერნატიული სასწავლო ცენტრი ვერ უზრუნველყოფს ბავშვებს კვებითა და საძინებლით, შექმნილი პირობები ქვეყანაში დაწესებულ სტანდარტებს არ მიესადაგება.

„მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს კანონმდებლობით
დადგენილია სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების საყო-
ველთაო ხელმისაწვდომობა თითოეული ბავშვისთვის, მათი
რაოდენობის მიუხედავად, აღნიშნული უფლებით სოფელ
თივის მცხოვრები ბავშვები ვერ სარგებლობენ. შედევად, მათ
ეზრუდებათ ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და გა-
ნათლების მიღების შესაძლებლობა. ზემოაღნიშნულიდან გა-
მომდინარე, მნიშვნელოვანია, მუნიციპალიტეტის მხრიდან
გატარდეს სათანადო ღონისძიებები, რათა სოფელ თივის აღ-
საზრდელებისთვის უზრუნველყოფილ იქნეს საქართველოს
კანონმდებლობით გარანტირებული უფლების რეალიზება.
კერძოდ, სრულფასოვანი სკოლამდელი აღზრდისა და განათ-
ლების მიღება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ
მოთხოვნების გათვალისწინებით.

აღნიშნულის საფუძველზე, საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ საქართველოს ორგანული კანონის 21-ე მუხლის „ბ“ პუნქტის შესაბამისად, მოგმართავთ რეკომენდაციით, დროულად გამოყოს საბიუჯეტო სახსრები სოფელ თი-

ვის სკოლამდელი განათლების ცენტრის სათანადო ინვენტარითა და პერსონალით უზრუნველყოფის მიზნით, რათა შესაძლებელი იყოს იქ მცხოვრები ბავშვებისთვის საყოველთაო, უფასო და სრულფასოვანი სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების მიღების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული უფლების რეალიზება. კონვენცია, გატარებული ღონისძიებების შესახებ მაცნობით „საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 24-ე მუხლით დადგენილ ვადაში. “ – ვკითხულობთ სახლხო მუშაობის თასაწილაში.

სოფელ დაცულების დასკვითი. სოფელ გლოლაში, სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულების სორინბა გარემონტებულია, მაგრამ სპეციალური პერსონალის არარსებობის გამო, სრულფასოვნად ვერ ფუნქციონირებს. შესაბამისად, მხოლოდ სასკოლო მზაობის პროგრამა მოქმედებს, რომელიც ვერ უზრუნველყოფს აღსაზრდელების კვებასა და ძილს.

„მოკვდევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ სოფელში მცხოვრები ბავშვებისთვის არ არის ხელმისაწვდომი „ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული და „ადრეული და სკო-

„**სუნქციონირებს** სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება და განათლების სახელმწიფო სტანდარტებით“ დაგდენილი მოთხოვნების შესაბამისი სკოლამდელი აღზრდა და განათლება.

სოფელ გლოლაში ფუნქციონირებს სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება. თუმცა, მიუხედავად იმისა, რომ დაწესებულების შენობა გარემონტებულია და გამოყოფილია სათანადო ითახვები როგორც საძინებლისთვის, ასევე სამზარეულო და საწყობი ითახვებისთვის, შესაბამისი ინვენტარისა და სამზარეულოსთვის სპეციალური პერსონალის არარსებობის გამო, არ ფუნქციონირებს კვების ბლოკი და საძინებელი. სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებაში ამჟამად ირიცხება მხოლოდ 4 აღ-საზრდელი, მათი სიმცირის გამო, დაწესებულება არ უზრუნველყოფს ბავშვებს სათანადო კვებითა და საძინებლით. შესაბამისად, სააღმზრდელო პროცესი, შეფერხებით, მხოლოდ დილის 10:00 საათიდან დღის 14:00 საათამდე მიმდინარეობს და ფუნქციონირებს, როგორც სკოლამდელი განათლების ცენტრი.

ჩვენ ხელთ არსებული ინფორმაციით, დახესხაბულება ეფუძნება „ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების

შესახებ ”საქართველოს კანონს, თუმცა სოფელ გლოოლის სტანდარტული საბაზშვილ ბალით უზრუნველყოფა მხოლოდ აღსაზრდელთა რაოდენობის გაზრდის შემთხვევაში იგეგმება.“

სახალხო დამცველი რეკომენდაციაში ასევე წერს, რომ

სკოლამდელი აღზრდა-განვათლება საყოველთაო და ხელმი-საწვდომი უნდა იყოს შესაბამისი ასაკის ყველა ბავშვისთვის. მნიშვნელოვანია, რომ კანონში არ არის დადგენილი სკოლამ-დელი აღზრდისა და განათლების სრულფასოვანი ხელმისაწ-ვდომობის უზრუნველყოფისთვის აღსაზრდელთა საჭირო მი-ნიმალური რაოდენობის ზღვარი. ცხადია, რომ თივისა და გლოლაში მცხოვრები ბავშვები ვერ სარგებლობენ საქართვე-ლოს კანონმდებლობით დადგენილი სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უფლებით.

სახალხო დამცველის რეკომენდაციით, ადგილობრივმა თვითმმართველობებმა ბიუჯეტიდან დროულად უნდა გამო-ყონ საჭირო სახსრები საბავშვო ბალების ფუნქციონირებისთ-ვის, ასევე სკოლამდელი განათლების ცენტრების სათანადო ინვენტარითა და პერსონალით უზრუნველყოფისთვის, რათა ბავშვებისთვის ხელმისაწვდომი იყოს საყოველთაო, უფასო და სრულფასოვანი სკოლამდელი აღზრდა-განათლება.

**სტატუსის მინიჭების
შესახებ წინადაღებების
განთავსების ვალები
განისაზღვრა**

სკოლების მიერ მასნავლებლის შეფასების შედეგებისა და სტატუსის მინიჭების შესახებ წინადადებების ელექტრონულ სისტემაში განთავსების ვადები განისაზღვრა – პრძანებისა თანახმად, განაცხადის მიღება 2 დღეების დაწყება და 17 დღეებში ჩატარდებოდა.

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებები, 15 დღის გან-
მავლობაში, ვალდებული არიან, მასნავლებლის შეფეხბისა
და სტატუსის მინიჭების შესახებ წინადადებები განათავსონ
მხოლოდ 4 კატეგორიაზე:

- პრაქტიკოსის სტატუსის მქონე მასწავლებლებისთვის;
 - უფროსი და წამყვანის სტატუსის მქონე მასწავლებლებისთვის, რომლებიც, 2018-2019 სასწავლო წლის ბოლოს, წარდგენილი იყვნენ სქემით განსაზღვრული მომდევნო სტატუსის მინიჭებაზე ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მიერ, მაგრამ პროფესიული საქაღალდე დაუხარვეზდათ;
 - უფროსი სტატუსის მქონე მასწავლებლებისთვის, რომლებ-საც, 2018-2019 სასწავლო წლის ბოლოსთვის, გავლილი ჰქონდათ გარე დაკვირვება, მაგრამ შეფასების ჯგუფების მიერ არ მოხდა მათი წარდგენა სქემით განსაზღვრული მომდევნო სტატუსის მინიჭებაზე;
 - უფროსი სტატუსის მქონე მასწავლებლებისთვის, რომლებიც, 2018-2019 სასწავლო წლის ბოლოსთვის, აკმაყოფილებდნენ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2017 წლის 13 ივნისის №102/ნ ბრძანებით დამტკიცებული გარე დაკვირვების წესის შესაბამისად განსაზღვრულ მოთხოვნებს, მაგრამ მოპოვებული არ ჰქონდათ 15 კრედიტ-ეულა ან/და განხორციელებული არ ჰქონდათ ყველა სავალ-დებულო აქტივობა.

„გაფარჩქვებული“ ეროვნული გამოცდის მატასტაზები

ეროვნული გამოცდები განათლების რეფორმის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი, პოზიტური გადაწყვეტილება იყო, რომელმაც, ასე თუ ისე, მოაწესრიგა უმაღლესი სკოლის კონტინგენტის პრობლემა. ყოველ შემთხვევაში, წერტილი დაუსავა უნივერსიტეტებში „საყოველთა განვეგის“ მაგნი პრაქტიკას, როცა სახელმწიფოს უუნარობით თავავებული ე.წ. „განათლების ბიზნესმენები“, „ბუტიკებსა“ და სარდაფებში დაფუძნებულ უნივერსიტეტებში, ძალად ერეკებოდნენ ახალგაზრდებს და სოლიდურ თანხებსაც სძალავდნენ... სხვა თა შორის, რეფორმას, თავისი ინოვაციური და ზოგჯერ მტკიცნეული შედეგების გამო, საზოგადოება არც თუ ისე აღფრთვანებით ხდდება, ეროვნულ გამოცდებს კი ყველა - ერთ და ბერი, ოპზიცია და პოზიცია მონონებით შეხვდა. მშობლიერი, პედაგოგიური კასკოლობას ვრ მაორაზონენ იმის გამო.

აცალი ახაგი

გამოცემის შედეგების გამოცხადების
შემდეგ, პილტონს მსურველებისთვის,
რეგისტრაციის დამატებითი
ფანჯარა გაიცესნება

საპენსიო ასაკის პრაქტიკითი პედაგოგების განაცხადების
მიღება, ჯილდოს მეორე ეტაპისთვის, 29 წლებშრის ჩათვლით
გაგრძელდება. ორი წლის ჯამშური ანაზღაურების სახით ფულა-
დი ჯილდოს მიღების შესაძლებლობა იმ პედაგოგებს ექცენტრი-
რომლებმაც სტატუსი ვერ იმაღლეს და ნებაყოფლობით აირ-
ჩიეს ეს შეთავაზება. თუმცა, ახლასან, განათლების მინისტრის
მოადგილემ, ირინა აბულაძემ განაცხადა, რომ ჯილდოს მიღე-
ბის საშუალებას იმ მასწავლებლებსაც მისცემენ, რომლებიც
ნოემბერში ორგანიზებული გამოცდების შედეგების გამოცხა-
დების შემდეგ გადაწყვეტილ შეთავაზებით სარგებლობას.

„თვის ბოლომდე მასწავლებლებს საშუალება აქვთ, შემოტანონ განაცხადები. თუმცა, ეს მასწავლებლები, ასევე, ელოდებიან გამოცდების შედეგებს. საბოლოო პასუხი მათ დეკემბრის დასაწყისი ეცოდინებათ და თუ მოხდება ისე, რომ გადაწყვეტილებას გამოცდების შედეგების გაგების შემდგომ მიღებულ, ჩვეულებაზე დართ, მასწავლებლებისთვის, დეკემბერში, დამატებითი ფანჯარა გაეხსნათ“ – განაცხადა ორინა პაულაძემ.

მასშტაბური პროექტი

BTU-AI ინდუსტრიის ფუნდამენტური ცვლილებისთვის ემზადება, – ეს იქნება, რეგიონის მასშტაბით, პირველი საგანმანათლებლო სივრცე, რომელიც მოახდენს ხელოვნური ინტელექტის ინტეგრირებას განათლებასა და ბიზნესის სხვადასხვა საქართველოში, ადგილი ექნება ინოვაციების გენერირებას კვლევას, სწავლებას და განვითარებას. ხელოვნური ინტელექტის უნივერსიტეტი, ბიზნესის და ტექნოლოგიების უნი

თვალსაზრისი

ვერსიტეტის სივრცეში, წარმოდგენილი იქნება მაღალტექნიკური ლაპტოპატიორებით, ერთანანი სამუშაო სივრცეებით, კვლევითი ცენტრით, ელექტრონული ბიბლიოთეკით, სასწავლო აუდიტორიებითა და აქტივობების განსახორციელებლად საჭირო სხვადასხვა რესურსით.

უნივერსიტეტის მიერ გაცხადებული გეგმები, ასევე, მოი-
ახეს.

BTU AI იქნება რეკორდული უნივერსტეტი, რომელიც ხელოვნური ინტელექტის განვითარებისთვის იმუშავებს სწავლების, კვლევების და სტარტაპების ხელშეწყობის მიმართულებით. სეროთშორისო ორგანიზაციების პროგნოზით, ხელოვნური ინტელექტის გლობალური ბაზარი, 2022 წლისთვის, 4 ტრილიონ აშშ დოლარს მიაღწევს. მისი შესაძლებლობები გამოყენებული იქნება მსხვილი ინდუსტრიების მიერ წარმოების, ჯანდაცვის, ფინანსების, სოფლის მეურნეობის, უსაფრთხოების და სხვა სექტორების უფროებისა და მიმდევარის უზრუნველყოფის გასაზრდელად.

სელოვნური ინტელექტის სპეციალისტებზე მოთხოვნა სწრაფად მზარდია, შესაბამისად, ეს ერთ-ერთი ყველაზე მაღალანაზღაურებადი სფეროა მსოფლიოში. კადრებზე მზარდმა მითხოვნამ გააჩინა შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების საჭიროება, რომელსაც BTU AI სრულად დააკმაყოფილებს.

ରୀଗ୍ରେବିଟା ଏବଂ ଶ୍ଵତ୍ସା ଆତାଶ୍ଵତ୍ରାଣି କ୍ରିଯ୍ୟାବିତ, ମିମାରିତୁଲୀଙ୍କ ଶାୟନ-
ବ୍ୟେଳତାର ଉପାଲିଙ୍ଗୀ ଗାନ୍ଧାତଲ୍ଲେବି ଦାଶାମ୍ବକ୍ଷିଦର୍ଶକବ୍ଲାବ (ଫାମ୍ଜ୍-
କୋର୍ପ୍ସ୍-ପାର୍ଟିକ୍‌ଲେବ୍‌ର୍ସ୍) ଏବଂ ବ୍ୟୋମିକ୍‌ର୍ସ୍‌କ୍ଲବ୍‌ର୍ସ୍) ଏବଂ ହୋମ୍‌ପାର୍ଟିକ୍‌ଲେବ୍‌ର୍ସ୍

კიდევე უძლიერიცაა ეს კი ჩეც იმისთვისაა აარარა უცველესობა
კარგსა არაფერს უქადის. განათლების ყოილმა მინისტრმა,
ასატონმა ალექსანდრე ჯეველლავამ, ბევრჯერ გაგვაოცა თავი-
სი არაორდინარული განცხადებებითა და მოსაზრებებით,
მაგრამ, ერთი რამ კი ნამდვილად ჭრიშვარიტება პრძანა: არსად,
არც ერთ ქვეყანაში, აბიტურიენტთა 80% სტუდენტი არ ხდე-
ბა; საუნივერსიტეტო განათლება ყველგან სამეფო ხილია,
ჩვენთან კი ბალი ათშაურიაო... საერთაშორისო ექსპერტებიც
გვეუძნებიან, უმაღლესი განათლების მისაწვდომობა არ ნიშ-
ნავს მის საყოველთაო ხასიათს, მაგრამ აყარე ცერცვი კე-
დელს, ესი ესმის!

ერთი სიტყვით, „გაფარჩიაკებული“ ეროვნული გამოცდე-

ბით გამოწვეული მეტასტაზები ასეთია: 1. ფერქაზად გაცემული დივიდენდი – იოლი გზით გასტუდენტება სერიოზულ პრობლემას უქმნის თავად ახალგაზრდას, მის ოჯახს და სახელმწიფოს. „ძალად გასტუდენტებულს“ – ძალადვე ვამთავრებინებთ. დაამთავრა და, მერე რა? არც არავერო. საშუალო-ზე დაბალი კვალიფიკაციის სპეციალისტი სამუშაოს ვერ შოულობს (არც მაღალი კვალიფიკაციის მქონეს ახევს ვინმე კალთება); დიპლომი კი გარკვეულწლიად აკოდელექსებს ახალგაზრდას (ჩემი სიგრძის ძიპლომის პატრონმა, თოსს როგორმა მიკიდი ხელით?!)... ასე, გზის დასაწყისისთანავე მოატყუა სახელმწიფომ ახალგაზრდა, ასე გაუმრუდა გზა. „ეროვნულებზე“ რომ მისთვის ვინგეს ეთქვა, არა, შეიღო, შენთვის უნივერსიტეტი ზედმეტი ბარგი-ბარხანაა, უფრო მაღლიერი არ დაგრჩებოდა?! მეორე, ასეთი ხელალებით, იოლად გასტუდენტებულებმა დააჭირეს ოჯახები, დააცარიელეს სოფლები... ამ ზაფხულს, იმერელი გლეხი, მისთვის დამახასიათებელი იუმირით და ერთგვარი ირონიითაც მეუბნებიდა: – ეს რა უნივერსიტეტი გაქვთ, ძამია, ასეთი, 12 წელია ჩემი გიზოიას ხელში წიგნი არ დამინახავს და გუშინ დემონსტრაციულად გამომიტხადა: – ხომ გასახელე, მამა, ეროვნულებზე ჩვებარე და სტუდენტი გავხდი, ახლა სწავლის გადასახადი უნდა მომისხოროთ. პირკატა მეცა (საპედინეროდ, იცვლება ქართველი კაცის მეტალიტეტი), საიდან მოვუტანო ახლა ათასები? ამ პატიოსანმა იმერელმა გლეხმა იმისთანა თვალებით შემომხედა, თითქოს შვილს უნივერსიტეტში კი არა, კატორდალი აგზავნიდა. მესამე და მთავარი: სახელმწიფო, ხელისუფლება დღევანდელი დღით ცხოვრობს. ყოველგვარი ემოციების გარეშე, პრაგმატული მიღეომით რომ გავაცნობიეროთ, ვნახავთ, რომ შემოსავლებს დახარბებული ხელისუფლება, გაუაზრებელი შედავათებითა და დათმობებით, უფსკრულისკენ მიაქანებს ახალგაზრდებს – ჩვენს ხეაღლინდელ დღეს, მოტივაციას უკარგავს ნიჭიერსა და მართლაც საუნივერსიტეტოს... და რაც ყველაზე საგანგაშოა – აზარალებს ეროვნულ იდეას, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ჩვენს მომგვალს, მათ კვალიფიკაციასა და პროფესიონალიზმს. ეს კი მართლაც საქვეყნო სადარღებელ-საფიქრალია!

კამპუტერის განვითარების სამსახური

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პედაგოგიური
ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი

სამრეკლო გაკვეთილი

ЧЕЛОВЕК И ЕГО ЗДОРОВЬЕ

გთავაზოგთ მარნეულის მე-6 სკოლის პიოლოგის მასწავლებლის, რქსანა გუსაკის მიერ ჩატარებული ინოვაციური გაკვეთილის გეგმას, თემა – „ადამიანი და მისი პანირობება“

ПЛАН УРОКА

Имя, фамилия учителя: Оксана Гусак

Предмет: биология

Ступень обучения/класс: базовая/9 класс

Количество учеников: 22 (ученики с особыми потребностями – 0)

Тема урока: Человек и его здоровье

Тип урока: инновационный «учебные остановки»

Тип урока: инновационный Язык общения: русский

язык обучения: русский
Цель урока: ученики правильно будут рассуждать о факторах, от которых зависит состояние здоровья человека; развивают навыки работы в группе, коммуникации, самооценки и различные мыслительные операции; смогут обрабатывать информацию, представленную в различных формах.

№	Описание активности	Используемые методы	Формы организации класса	Учебные ресурсы	Время (мин.)
1.	<p>Урегулирование организационных вопросов.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приветствие класса; • Учет посещаемости учеников; • Ознакомление с темой урока; • Определение цели урока; • Напоминание правил поведения и критериев оценки. 	Вопрос-ответ, беседа	Общая, классная	Журнал, рубрика оценки, правила поведения	2мин.
2.	<p>А фаза – вызов.</p> <p>С целью актуализации имеющихся знаний и повышения мотивации учеников учитель задает следующие вопросы:</p> <ul style="list-style-type: none"> • что значит быть здоровым? • как понять выражение «организм – единое целое»? • какие формы регуляции процессов в организме существуют? • в чем заключается целостность организма? И ее нарушение? <p>Ученики поднятием руки показывают свою готовность и желание отвечать.</p> <p>После завершения активности учитель дает ученикам эффективную обратную связь.</p>	Вопрос-ответ	Обще-классная	Маркеры, флипчарты	3мин.
3.	<p>В Фаза. Конструирование знаний.</p> <p>Класс поделен на 4 группы по «цвету». В течение заранее определенного времени группы работают на учебных остановках и выполняют конкретные задания. После звукового сигнала каждая группа переходит на следующую остановку. Учитель осуществляет наблюдение и собирает информацию для последующей развивающей оценки.</p> <p>Учебные остановки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Прочти текст и составь схему“. Учитель просит учеников прочитать данный текст и составить схему «Что такое здоровье» в соответствии с критериями 2. „Опиши и объясни“ Учитель просит учеников описать данную диаграмму «Здоровье и различные факторы» и объяснить по принципу: «я вижу...», «это значит...» 3. „Биоресторан“ Используя данный линк – https://ru.depositphotos.com/183-502664/stock-photo-organic-food-for-healthy-nutrition.html, ученики должны выбрать пищевые продукты в соответствии с ситуациями: <ul style="list-style-type: none"> • Выпишите 3 продукта, способствующих укреплению кровеносных сосудов. • Выпишите 3 продукта, рекомендуемых при железодефицитной анемии. • Выпишите 3 продукта, которые не желательны при сахарном диабете. 4. „Памятные карточки“. Учитель просит учеников составить памятки, в которых будут записаны 3 основных совета по сохранению здоровья человека. 	Групповая работа, чтение текста, составление схемы, описание рисунка, использование интернета	Групповая	Рабочие листы, флипчарты, маркеры	20мин. (5мин. на выполнение каждого задания)
4.	<p>Презентация.</p> <p>После выполнения задания каждая группа остается на той остановке, на которой закончили работу, и представитель от каждой группы представляет свою работу.</p> <p>После завершения активности учитель осуществляет с учениками эффективную обратную связь.</p>	Презентация	Обще-классная Групповая	Рабочие листы	7мин.

5.	Фаза С. Обобщение/рефлексия. С целью обобщения и закрепления полученных знаний учитель предлагает ученикам выполнить тест «Как я отношусь к своему здоровью?». После выполнения учитель дает ключ и ответы к тесту и обратную связь.	Тестирование	Индивидуально	Рабочие листы с тестами	5мин.
6.	Решение биологической задачи. Ученики развиваются навыки мышления и самооценки. Биологическая задача. Спорят двое. 1й – здоров я или болен – это мое личное дело. 2й – нет, здоровье каждого человека общественное достояние, влияет на жизнь и труд других людей. Кто из них прав? Обоснуйте ваш ответ. После выполнения задания ученики представляют и обсуждают свои варианты ответов на поставленную задачу, учитель дает эффективную обратную связь.	Решение задачи Мини-дискуссия	Индивидуально Обще-классная	Рабочие листы с задачей	5мин.
7.	Оценка и подведение итогов. С целью завершения урока учитель совместно с учениками подводит итоги, оценивает и задает домашнее задание. Домашнее задание. Написать мини-эссе на тему «Как я заботюсь о своем здоровье». После объяснения домашнего задания учитель дает обратную связь ученикам в виде комментариев развивающей оценки и определяющей оценки, для чего использует рубрику оценки групповой работы и участия в процессе урока соответственно. Учащимся предлагается заполнить опросники самооценки. С целью подведения итогов учитель также просит учеников заполнить «выходные билеты»: 1. „Сегодня я впервые узнал (-а)....“ 2. «Я думаю, что...» 3. «Для меня эта тема важна потому что...» 4. «Мое отношение к данному вопросу изменилось (не изменилось)...»	Беседа Инструктаж к заданию Письменная работа	Общая классная Индивидуально	Рубрики оценки Опросник для само-оценки «Выходные билеты»	3мин.

Результаты, которые должны быть достигнуты:

Био.IX.3. Ученики могут анализировать значение здорового образа жизни для человека:

- Описывают значение физической активности для здоровья человека и определяют ее роль для уменьшения риска возникновения тех или иных заболеваний;
 - Изыскивают информацию об ожидаемых нарушениях в связи с неправильным питанием;
 - Изыскивают информацию, анализируют и рассуждают о вредном воздействии на функционирование тех или иных систем органов организма употребления наркотиков и курения табака.

Оценка:

№	Критерии оценки презентации	Слабо, удовлетворительно, хорошо, на высоком уровне
1.	Интересное вступление	
2.	Интересное и творчески оформленное представление работы	
3.	Исследование проблемы и анализ	
4.	Поиск путей решения проблемы	
5.	Понятное (логическое) изложение темы	
6.	Речь, манера изложения	
7.	Использование наглядности	
8.	Контакт с аудиторией	
9.	Умение владеть информацией (умение адекватно строить вопрос-ответ)	
10.	Соблюдение лимита времени	

Критерии оценки работы в группе	1-4
Соблюдение правил групповой работы.	
Члены группы работают совместно для достижения поставленной цели.	
Обязанности распределены поровну.	
Слушают друг друга и учитывают мнение друг друга.	
Выслушивают инструкцию учителя и самостоятельно выполняют задание.	
Группа готовит презентацию и высказывают свое мнение.	
Придерживаются лимита времени во время презентации.	

Придерживаются лимита

Показатели	Комментарий	Самооценка
Работали дружно, слушали друг друга.		
Свободно высказывали свою точку зрения.		
Соблюдали культуру общения.		
Трудно было договориться.		
Не все члены группы внесли свой вклад в работу.		
Мы работали слаженно, у нас все получилось.		
Было трудно, но мы справились.		
Было трудно, справились с помощью учителя.		

მათემატიკის გაკვეთილი კითხვის უნარის განვითარების თვის

ქლასი: VI

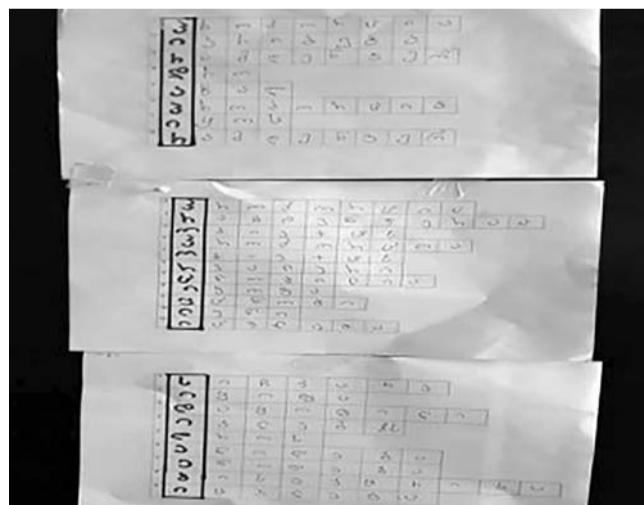
თემა: პირდაპირპორციული სიდიდეები

მიზანი: მოსწავლეები შეისწავლიან პირდაპირპორციულ დამოკიდებულებას სიდიდეებს შორის; შეძლებენ ორ სიდიდეს შორის პირდაპირპორციული დამოკიდებულების ამოცნობას; გამოიუმჯობესებათ მიღებული ცოდნის გამოყენების უნარ-ჩვევები; ხელი შეეწყობა კითხვის უნარის განვითარებას.

შესწავლილი მასალის გამეორება-განმტკიცების მიზნით, მოსწავლეებს ვთავაზობ აქტივობას: ჩამოვატარებთ ყუთს - „ცოდნის სკირი“, რომელშიც მოთავსებული კითხვები განვლილი მასალიდან (ყუთში კითხვების რაოდენობა თანადათან იქსება, შესწავლილი მასალის შესაბამისად), თოთოული მოსწავლე ყუთდან იღებს ბარათს და პასუხობს კითხვას არგუმენტირებული მსჯელობით. მოსწავლეები იღებენ განმარტირებულ უკუკავშირს, მოსწონთ, ხალისის და იმტკიცებენ წინარე ცოდნას.

მოსწავლეებს რამდენიმე წინადადებით ვახსენებ იმ საკითხებს, რომელიც უშუალო კავშირში იყო დღევანდელ გაკვეთილთან და, ასალო თემის შესწავლისა და წინარე ცოდნის გააჭტიურების მიზნით, მოსწავლეები, ჯგუფებში სამუშაოდ, უკრიგები ჩემ მიერ შექმნილ „კროსვირდებს“. გაკვეთილზე სამი ჯგუფი მუშაობდა, ერთი და იმავე თემების ირგვლივ სხვა-დასხვა შენარჩისის დაგალება ჰქონდათ. მარტივი, ნათელი, მეაფიო ინსტრუქციის მიცემისა და სამუშაოს შესრულებისათვის საჭირო დროის მთავრების შემდეგ, ჯგუფები მუშაობას შეუდრინენ. ნამუშევრები დაფაზე გამოიკრა და პირეზენტაციისას მოსწავლეებმა, კროსვირდების პირველ სვეტებში, წაიკითხე - „პირდაპირი“ (1-ლი ჯგუფი), „პირპორციული“ (მე-2 ჯგუფი), „სიდიდეები“ (მე-3 ჯგუფი) და აუდიტორიას გააცნეს მასალა, რის საფუძველზეც შეავსეს კროსვორდი. მე, როგორც ფასილიტატორი, მუშაობის პროცესის მივდიოდ თითოეულ ჯგუფდან, უშენებელ საჭირო დახმარებას. მოსწავლეების პრეზენტაციის შემდეგ, პირველ სვეტში წითელი მარკერით ჩანარილ სიტყვებს ვკითხულოთ და კლასს გაცნობ გაკვეთილის თემას: პირდაპირპორციული სიდიდეები; გაკვეთილის მიზანსა და განმავითარებელი შეფასების რუბრიკას.

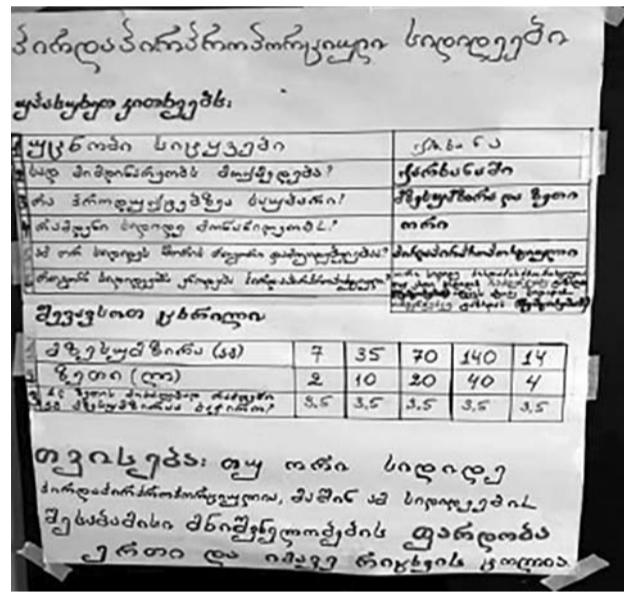

აქვე ჯგუფებს ვაფასებ შეფასების რუბრიკის პირველი კრიტერიუმით (ჯგუფის ყველა წევრი მონაწილეობდა წინარე ცოდნის გასაჭტიურებელ აქტივობებში), ასევებდნენ კროს-ვორდს; კითხვებსა და წინადადებებს კითხულობდნენ გამარ-

თულად, იაზრებდნენ და აგნებდნენ სწორ პასუხებს).

კითხვა-პასუხის შეთვისები მოსწავლეებისგან მივიღებ პასუხი კითხვაზე: რა გამოყენება აქვს პირპორციასა და მასშტაბს რეალურ ცხოვრებაზე? დავუსაბუთე მოსწავლეებს, რამდენად მნიშვნელოვანია პირდაპირპორციული სიდიდეების ცოდნა და ავტენსენი, როგორ დახმარებათ ამ თემის კარგი ცოდნა შემდგომში ახალი საგნების: ფიზიკისა და ქიმიის საკითხების უკეთ შესწავლაში, ხოლო შესწავლილ საკითხებს რამდენად დიდი როლი აკასრია რეალურ ცხოვრებაში, რიგი პრობლემების მოგვრების საქმეში.

ჩემი მითითებით, მოსწავლეებმა გადაფურცლეს სახელმძღვანელო მე-40 გვერდზე. ერთმა მოსწავლემ წაიკითხა თემის დასახელება, შემდეგ თითოეულმა მოსწავლემ ინდივიდუალურად წაიკითხა ამოცანა 1, მისა ამოსხსნის გზა და პირდაპირპორციული სიდიდეების განმარტება. კითხვის დროს მოსწავლეები იყენებდნენ სხეულის ენას - ერთი ხელის ანგაზით მანიშნებდნენ, რომ ტექსტი ერთხელ წაიკითხეს, ორი ხელის მოძრაობით კი ვიგებდი, რომ მოსწავლეებმა ტექსტი ირჯერ წაიკითხეს. ამის შემდეგ მუშაობა დაფასთან გამოკრულ ფლიფრატზე გაგრძელდა. მოსწავლეები ფლიფრატზე გამოტანილ კითხვებს პასუხობდნენ, შეავსეს ცხრილი და განმარტეს პირდაპირპორციული სიდიდეები (ფლიფრატზე ყველა დაგალების შესაბამისი საკვანძო სიტყვები, უკეთ აღქმის მიზნით, ფერადი მარკერით იყო შესრულებული).

რამდენიმე მოსწავლემ საკუთარი სიტყვებით ჩამოაყალიბა პირდაპირპორციული სიდიდეების განმარტება, შემდეგ კი სახელმძღვანელოში წაიკითხეს ზუსტი განმარტება განმტკიცების მიზნით. ცხრილის შევსების (მოსწავლეთა ჩართულობით) შემდეგ, მოსწავლეებმა დამოკიდებულად აღმოჩინეს პირდაპირპორციული დამოკიდებულების თვისება, რომ მათი შესაბამისი მნიშვნელობების შეფარდება ერთი და იგივე რიცხვია.

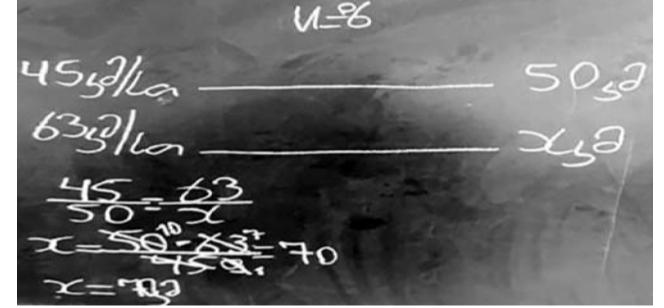
მოსწავლეების აქტიურობისა და ჩართულობის გათვალისწინებით, სამიერ ჯგუფი შეფასდა შეფასების რუბრიკის მეორე კრიტერიუმთ (ახალი მასალის წაიკითხვისა და განალიზების შემდეგ, დაფაზე გამოკრული ცხრილის შესვებაში მონაწილეობდნენ; საკუთარ მოსაზრებას გამართულად, დამაჯერებლად და მიზნობრივად აფიქსირებდნენ).

მიღებული ცოდნის გაღრმავებისა და პირდაპირპორციული დამოკიდებულების ამოცნობის მიზნით, მოსწავლეები ჯგუფური მუშაობისათვის მოვამზადე. დავალების შესრულებისათვის საჭირო ინსტრუქციის მივეცი და სამუშაოსათვის საჭირო დრო განვითარებული, შემდეგ ჯგუფების ნარჩომადგენს და ამოცნობის შესრულების მუშაობას, ვაძლევდი მი-

თითებებს და განმავითარებელ უკუკავშირს. თითოეულმა ჯგუფმა შესრულებული სამუშაოს პრეზენტაცია გააკეთა და ამოცნობილი პირდაპირპორციული დამოკიდებულების მაგლობიტი დასასხელა. მოსწავლეებმა კიდევ ერთხელ წაისტერი - პირდაპირპორციული დამოკიდებულების გამალითები და გამოაკრეს ფლიტიარტზე, რომელსაც შემდგომშიც წაიკითხავენ, გამოიყენებენ პრაქტიკულ სამუშაოს შეფასდა შეფასების რუბრიკის.

ჯგუფების მუშაობა შეფასდა შეფასების რუბრიკის მესამე კრიტერიუმით (ჯგუფის თითოეული წევრი ინდივიდუალურად კითხულობდა მიცემულ დავალებას, წაკითული მასალის გააზრების შემდევ, ჯგუფური მუშაობის დროს, აფიქსირებდნენ საკუთარ აზრი და პატივს სცემდნენ სხვის მოსაზრებას; ამოცნების პირდაპირპორციული დამოკიდებულება და ამჟღავნებდნენ საკითხის ცოდნას).

მასწავლებლის მითითებით, მოსწავლეებმა სახელმძღვანელო 42-ე გვერდზე გადამატეს და ამოცსნეს ზეპირი საკარჯიშოები - №2, №3. მოსწავლეებისგან ვითხოვდი ამოცანის გააზრებულ წაიკითხავას, მოცემული და საძიებელი სიდიდეების გამოვალნას და გზას, რომელსაც მოსწავლე სწორ პასუხსამედ მიჰყავს. №6 ამოცანის ამოსხისნისას, ერთი მოსწავლე მუშაობდა დაფასთან, ხოლო დანარჩენები - ადგილზე, სპინა დავალების რეესულების, ინდივიდუალურად. დაფასთან მყოფმა მოსწავლემ ამოცსნა ამოცანა, გაანალიზა ამოცსნის გზა, ჩამოაყალიბა ამოცანის ამოსხისნის ალგორითმი.

შესწავლილი მასალის მთლიანობაში აღქმის მიზნით, კარგად იმუშავა აქტივობაზე „დაასრულე წინადადება“. მოსწავლეები, წინასაზრებად გამზადებული ბარათებიდან, იღებენ ერთერთ მათოვის უკნიბ ბარათს, კითხულობები და ექცევე მენეჯილეს. დაწყვილების შემდევ, მზადდება პრატიტაცია.

გაკვეთილის ბოლოს მოსწავლეებმა უპასუხეს კითხებს: რა თემა შევისწავლეთ? შეგიძლებით დამოკიდებულების სხვა მაგალითები? საშინა დავალების განალიზების შემდევ, მოსწავლეებს კიდევ ერთხელ გავამახვილებინე ყურადღება გაკვეთილზე დასახულ მიზანსა და მიღწეულ შედეგზე.

ასეთი აქტივობებით და მიღწეულებით მოსწავლეები უკეთ აღიქცამენ, რა თემა შეისწავლეს, რა იციან გაკვეთილის დასასრულებლივ, მაგდროვულად, მთელი გაკვეთილის განმავლენაში მიმდინარეობს კითხვის უნარის განვითარებას ხელშეწყობაში.

მარი ჯაფარიძი

სსიპ ჯემალ ქათამაძის სახელობის ქმბულებითი
მუნიციპალიტეტის ციხისძირის საჯარო სეიმის
მათემატიკის ნამუშავლებელი

მათებათიკის საეპუნდოსთვის

პროგრამაზე ორიენტირებული გაკვეთილი

მასშიამაღლის სახელი და გვარი: ნინო წილოსანი

საგანი: მათებათიკი

გაპრეზიდენტის ტიტი: სამონიკო (პროგრამაზე ორიენტირებული გაკვეთილი)

სახლების საფეხური: დაწყებითი/V კლასი

გაპრეზიდენტის თემა: რიცხვითი გამოსახულების შედგენით, კოგნიტური სქემებით (ნახატი-დან და გამოსახულებებიდან) ამოცანების შედგენა-ამოსნა.

გაპრეზიდენტის მიზანი: მოსწავლების ამოცანებს რიცხვითი გამოსახულების შედგენით. შეძლებები ზეპირი ანგარიშის ხერხების გამოყენების, ლოგიკური მსჯელობის, პრობლემის გამოყენებისა და გადაჭრის უნარების განვითარებას.

№	აქტივობის აღწერა	გამოყენებული მეთოდი/ მეთოდები	კლასის ორგანიზების ფორმა/ფორმები	სასწავლო რესურსები	დრო (წთ)
1	პროგრამაზე აღწერა 1. კლასის ორგანიზება აქტივობის მიზანი: მოსწავლეებისათვის განწყობის შექმნა. აქტივობის აღწერა: მასწავლებელი აცილს გაკვეთილის თემას, მიზნებს, აქტივობებს, ქცევის წევებსა და შეფასების კრიტერიუმებს (იხ. დანართი № 1-2).	კითხვა-პასუხი, დემონსტრირება	მთელი კლასი	ნინოსარ ფლიპჩარტზე დაწერილი გაკვეთილის თემა, მიზანი, აქტივობები, ქცევები ნებები და შეფასების რეპრიკები (ემარჯება მოსწავლეებს ვიზუალურ აღქმში)	2ნთ
2	პროგრამაზე 2. საშიაო დაგენერიკული შემოწმება აქტივობის მიზანი: მზაობა გაკვეთილისათვის, ცოდნის დონის დადგენა. აქტივობის აღწერა: მასწავლებელი ამოწმებს შესრულებულ დავალებას ჩრმოვლით. შეცდომის შემთხვევაში, მოსწავლი დაფასთან გამოყავს და სკაფოლდნებით ასწორებინებს შესაბამის შეცდომებს.	კითხვა-პასუხი, მსჯელობა-დასაბუთება	მთელი კლასი	რეელი, სახელმძღვანელო (თ. ბექაური, ა. საკინაშვილი), დაფა, ცარცი, საწერ-კალამი, „დიახ-არა“ ბარათები (ესმარება ნინარე ცოდნის შემოწმებაში)	3ნთ
3	პროგრამაზე 3. ნინარე ცოდნის გააქტიურება აქტივობის მიზანი: სხვადასხვა დამოკადებულებების გამოყენება აქტივობის აღწერა: მასწავლებელი მოსწავლეებს კითხვა-პასუხით ადგენერებს ამოცანას და გამოსახულებას (დანართი № 3). ამოცანის ამოსნისას მოსწავლეები განიხილავენ ალტერნატიულ გზას.	კითხვა-პასუხი, მსჯელობა-დასაბუთება, პრობლემის გადაჭრა	ინდივიდუალური, მთელი კლასი	დაფა, ცარცი, ფლიპჩარტი, მარკერი, შუქნიშნები, მასწავლებლის მიერ შექმნილი სლაიდები (ემარჯება ცოდნის გააქტიურებაში)	5ნთ
4	პროგრამაზე 4. დაკითხულის სწორი გაგება-გაზრდა აქტივობის მიზანი: ნაიგითხონ ახალი ამოცანა, გაიაზრონ და ამოსნან ალტერნატიული ვარიანტების გამოყენება აქტივობის აღწერა: მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლებისათვის მისწავლებული მოსწავლეებს აძლევს პრაქტიკულ ამოცანას. საჭიროების შემთხვევაში, მოსწავლე იყენებს შუქნიშნის ფრენებს.	მსჯელობა, დასაბუთება, პრობლემის გადაჭრა	მთელი კლასი	ფლიპჩარტზე დაწერილი ამოცანები, შუქნიშნები	5ნთ
5	პროგრამაზე 5. ცოდნის შეჯამება აქტივობის მიზანი: არსებული ცოდნის დონის დადგენა. აქტივობის აღწერა: მასწავლებელი აჯგუფებს მოსწავლეებს და აძლევს დავალებას, ამოსნან ამოცანების რიცხვითი გამოსახულებების შედგენაზე. ჯგუფი ინტერაქციებს მუშობას, მასწავლებლის მიერ მიცემული ინსტრუქციის შესაბამისად (იხ. დანართი № 3). მასწავლებელი აკვირდება მათ მუშაობას და, საჭიროების შემთხვევაში, აძლევს შესაბამის რჩევებს, აკეთებს ჩანიშვნებს და შეფასების რუბრიკაზე სტიკერებით აკრავებს მიგრინებებს. ჯგუფი აფორმებს პასუხებს ფლიპჩარტზე, თავიანთ ნამუშევრის აკრავენ დაფაზე და ატარებენ პრეზენტაციას. მასწავლებელი აჯამებს აქტივობას და ჯგუფი კონსტრუქციულ უკუკერის აძლევს.	პრაქტიკული მუშაობა, თანამშრომლობა	ჯგუფური მუშაობა	ფლიპჩარტი, მარკერი, საწერ-კალამი, მარკერი (საკითხის თანამშრომლობით განმიტკიცება)	6ნთ
6	პროგრამაზე 6. სწორი არჩევანის მიღება აქტივობის მიზანი: მოსწავლეების შესაძლებლობების დადგენით, მოტივაციის გაზრდა. აქტივობის აღწერა: მასწავლებელი, სილრმისეული წვდომისათვის, მოსწავლეებს აძლევს ამოცანებს და რამდენიმე შესაბამის ამოსნას. მათ უკალებათ, შეარჩიონ სწორი გეგმით გამოსახულება. მოსწავლეები წარმოადგენენ	პრაქტიკული მუშაობა, მსჯელობა-დასაბუთება, პრობლემის გადაჭრა	ინდივიდუალური	ბარათები, ფლიპჩარტი გაგება-გაზრდა-გაგება-გაზრდა და გადაჭრების მიღება	5ნთ

თავიანთ პასუხებს და მასწავლებელი მათ აღდევს შესაბამის კონსტრუქციულ უკუკერი.				
7 პროგრამაზე 7. სქემის სწორი დაკითხვა აქტივობის მიზანი: სქემების, ნაასტერისა და სიმბოლოების სწორად წაკითხვა-გააზრება. აქტივობის აღწერა: მასწავლებელი მოსწავლეებს თვალსაზრისით გამოსახულებებს და ნახატის მოსწავლეები ადგენენ ამოცანებს, კითხულობები და ხალისით ხსნიან.	პრაქტიკული მუშაობა, მსჯელობა-დასაბუთება, ვიზუალური აღქმა, პრობლემის გადაჭრა	ინდივიდუალური	ბარათები, საწერ-კალამი, თაბახის ფერადი ფირცლები (ვიზუალური აღქმა)	6ნთ
8 პროგრამაზე 8. ხედვა, აღქმა, გაგება-გაზრდა აქტივობის მიზანი: მოსწავლეების ცოდნის განმტკიცება, შეჯამება. აქტივობის აღწერა: მასწავლებელი მოსწავლეებს ჯგუფის მუშაობისად აღდევს და ხალისით ხსნიან.	თანამშრომლობა	ჯგუფური	ფლიპჩარტი, მარკერი, საწერ-კალამი, ბარათი (ამოცანა ჯგუფის მუშაობისთვის, სამუხაოდ - თაბახის ფერცლები)	7ნთ
9 შეფასება-შეჯამება მასწავლებელი მოსწავლეებს აჯასებებს განმავითარებები და განმსაზღვრული შედეგები შეასრულობს შეფასებით, გაკვეთილზე ჩართულობით, პრეზენტაციის უნარით, პრაქტიკულ მუშაობით და აჯამებს გაკვეთილს.	შეფასება	ინდივიდუალური	შეფასების რუბრიკები	3ნთ
10 თვითშეფასება	გასასვლელი ბარათები	ინდივიდუალური	თვითშეფასების კითხვარი, გასასვლელი ბარათები	3ნთ

გაპრეზიდენტის პოლის მისაღევი შედეგები:

- მოსწავლეები ამოხსნიან ტექსტურ ამოცანებს რიცხვითი გამოსახულების შედგენით, არით-მეტიყული აპერაციების გამოყენებით.

მიმღებარება: ალგორიტული გამოსახულები.

მათ.V.5. მოსწავლეს შეუძლია სიღიდეების შორის დამოკიდებულების გამოსახვა და აღწერა.

შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- აღწერს (მათ შორის რეალურ ვითარებაში) რაიმე სიღიდის თანაბარ ცვლილებას, რომელიც მიღდება მუდმივი სიღიდის მიმატებით/გამოკიდებით.

მათ.V.6. მოსწავლეს შეუძლია ალგორიტული გამოსახულებების შედგენა და გამარტივება ამოცანის მიმღებასას. შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- ადგენს რეალურ ვითარების ან მისი სიტყვიერი ალნერის შესაბამის ტოლობას, უტოლობას ან განტოლებას (რომელშიც უცნობა, არის ტოლობის მხოლოდ ერთ მხარეს);

• არითმეტიყული აპერაციების გამოყენებით ტექსტური ამოცანის ამოხსნისას, სვამს კითხვებს ამოცანის პორობაში არასრული მონაცემების შესავსებად.

მსჯელობა-დასაბუთება, პრობლემის გადაჭრა: მოსწავლემ შეძლოს პრობლემების გადაჭრა გამოსახულების, ვარიანტების და თვითშეფასების შემთხვევაში, მათ თვითშეფასების შემთხვევაში მიმღებარებით.

დანართი №1
ნაციონალური შეფასება
კრიტერიუმი	არადამაგაფორ-ფილების /1-4 ქულა/	დამაკამაყოფილებები /5-6 ქულა/	კარგი /7-8 ქულა/	ძალიან კარგი /9-10 ქულა/

</

